

**STYPENDIUM DOKTORANCKIE
– NIEZBĘDNY WARUNEK
PEŁNEGO ZAANGAŻOWANIA
W PRACĘ NAUKOWĄ**

**wybitni doktoranci instytutów
PAN opowiadają o znaczeniu
stypendium dla rozwoju ich
kariery naukowej**

ZAANGAŻOWANIE W PRACĘ NAUKOWĄ

Stypendium doktoranckie jest często podstawowym źródłem utrzymania osób rozpoczynających karierę naukową. Jego otrzymywanie umożliwia wyłączone skoncentrowanie się na pracy badawczej, a tym samym przyczynia się do prowadzenia badań na najwyższym poziomie i odnoszenia sukcesów w nauce.

WŁADZE INSTYTUTÓW DOCENIAJĄ WAGĘ STYPENDIÓW DOKTORANCKICH

Władze wielu jednostek naukowych Akademii uznają znaczenie stypendium doktoranckiego dla wyników naukowych osiągniętych przez instytuty. W roku akademickim 2014/2015 ponad 40% instytutów Polskiej Akademii Nauk prowadzących studia III stopnia przyznawało ich uczestnikom stypendia doktoranckie. Aż 60% spośród tych jednostek przyznawało je wszystkim swoim doktorantom.

SAMORZĄD DOKTORANTÓW PAN PROPAGUJE PRZYZNAWANIE STYPENDIÓW DOKTORANCKICH

Rada Samorządu Doktorantów PAN prowadzi od maja 2014 akcję na rzecz promocji przyznawania stypendiów doktoranckich w instytutach Akademii. W wyniku konkursu wyłoniono jednego doktoranta otrzymującego stypendium doktoranckie, a zarazem szcycącego się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, z każdego z Wydziałów Akademii. W niniejszej broszurze pragniemy zaprezentować Państwu wypowiedzi laureatów, w których dzielą się z nami przemyśleniami na temat wagi stypendium doktoranckiego dla ich rozwoju naukowego i osiągniętego sukcesu.

Wydział I

Instytut Sławyistyki PAN

mgr Miłosz Zieliński

Doktorant – czy to brzmi dumnie w kraju o jednym z największych na świecie odsetku studentów (również III stopnia), gdzie nadal przeznaczają się za mało środków na badania i rozwój?

Wielu twierdzi, że na doktorat decydują się w większości ci, przed którymi nie stoi atrakcyjna alternatywa. Nie chcą pracować w korporacji, nawet za przyzwoite wynagrodzenie. Czasami nęci ich sama możliwość posługiwania się skrótem „dr” przed nazwiskiem.

Na przekór pesymistom wierzę, że staramy się być przede wszystkim pasjonatami, zmotywowanymi do kształcenia się. Ludźmi aktywnymi, świadomie stawiającymi samych siebie pod gradem pytań o otaczający świat. Ze świadomości swoich słabości, chcemy mądrze korzystać ze zdobywanej wiedzy, z pożytkiem dla siebie i innych. Jako student nauk społecznych uważam za obojętne, czy czynimy to za pomocą próbki w laboratorium, czy żmudnych badań terenowych tam, gdzie diabeł mówi dobranoc.

Dla tak postrzeganego doktoranta stypendium naukowe to nie tylko szansa na utrzymanie się i kontynuację badań. Warto dodać: badań ekscytujących, wymagających solidnego przygotowania i jeszcze solidniejszego ich przeprowadzenia.

Stypendium to także zwycięstwo w rywalizacji z równymi sobie. Jest jak wygrany bieg lub mecz ligowy. Poczucie dobrze wykonanej pracy i bodziec do dalszych wysiłków, bo przecież sezon trwa dalej, a do mistrzostwa daleko.

Stypendium to również przypomnienie, że doktorant nie jest wybrańcem bożym, unoszącym się ponad rzeczywistością codziennych potrzeb: mieszkania, jedzenia, zainteresowań pozanaukowych i rozrywki. Potrzeb, spośród których nierzadko tylko pierwsze dwie z trudem udają się zaspokoić.

Doktorant – to brzmi dumnie. Myślę tak między innymi właśnie ze względu na stypendia. Dzięki nim wiedza, umiejętności, pracowitość i upór mogą znaleźć odzwierciedlenie nie tylko w postępie prac badawczych. Dzięki stypendium wielu młodych naukowców ma szansę poczuć się przede wszystkim zwykłymi ludźmi, gdy po dniu spędzonym w pracowni lub bibliotece ma wybór: wieczór w domu, teatr, kino, a może kolacja z przyjaciółmi?

Wydział II

Instytut Chemii Bioorganicznej PAN

mgr Paulina Galka-Marciniak

Jestem doktorantką w Instytucie Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Instytut posiada status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego i wchodzi w skład Poznańskiego Konsorcjum RNA. Wcześniej byłam studentką Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, gdzie otrzymałam tytuł magistra biotechnologii ze specjalnością biotechnologia medyczna. Przez ostatnie lata zajmowałam się badaniem procesów biologicznych regulowanych przez RNA, które mogą być wykorzystane w biotechnologii i medycynie. Tematyka moich badań obejmuje opracowywanie nowych wektorów genetycznych dla potencjalnych terapeutyków, wykorzystujących w swoim działaniu naturalny mechanizm regulacji ekspresji genów – interferencję RNA.

W trakcie studiów doktoranckich obok głównego nurtu moich badań brałam udział również w innych projektach badawczych, których realizacja zaowocowała współautorstwem ośmiu publikacji w renomowanych czasopismach naukowych. Jedną z tych prac została wyróżniona nagrodą Dyrektora ICHB za najlepszą publikację eksperymentalną w roku 2013. Część moich badań dotycząca aspektów terapeutycznych w chorobach neurodegeneracyjnych posiada również charakter aplikacyjny i stała się przedmiotem zgłoszenia patentowego.

W 2014 roku uzyskałam grant Preludium, przyznawany przez NCN osobom rozpoczynającym karierę naukową, a złożony przeze mnie wniosek uplasował się na pierwszym miejscu listy rankingowej według ocen ekspertów i recenzentów NCN. Jestem również laureatką konkursu MNiSW dedykowanego rozwojowi młodych naukowców i uczestników studiów doktoranckich. Na podstawie oceny dorobku naukowego dwóch ostatnich lat, otrzymałam stypendium Dyrektora ICHB PAN dla wybitnych doktorantów.

Uważam, że doktorant jako młody, zdolny człowiek, znajdujący się na początku swojej drogi naukowej powinien być osobą niezależną finansowo. Otrzymywane stypendium powinno zapewnić doktorantowi oraz jego najbliższej rodzinie nie tylko podstawowe potrzeby materialno-bytowe, ale również godny poziom życia. Dzięki stabilności finansowej młody naukowiec mógłby w pełni skoncentrować się na pracy badawczej, nie poświęcając czasu na poszukiwanie dodatkowych źródeł utrzymania, co dzisiaj jest często spotykane w społeczności młodych badaczy. Niezwykle ważne jest aby względy finansowe nie wpływały na efektywność pracy młodych naukowców i nie hamowały rozwoju nauki w Polsce.

Wydział III

Centrum Astronomiczne PAN

mgr Karolina Bąkowska

Jestem studentką IV roku studiów doktoranckich w Centrum Astronomicznym im. M. Kopernika, Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Od I roku przyznawane było mi na każdy kolejny rok stypendium doktoranckie. Stypendium to od II roku było podwyższone w związku z osiąganymi przeze mnie wynikami pracy oraz pozytywną opinią promotora. Ponadto, na III roku dodatkowo otrzymałam jednorazowe stypendium dla najlepszych doktorantów w Instytucie.

Regularne wsparcie finansowe ze strony Centrum umożliwiło mi prowadzenie badań na najwyższym możliwym poziomie. Skupienie się na pracy naukowej, a następnie wykorzystanie czasu na spokojny odpoczynek i regenerację, co jest niezbędne, by osiągać dobre wyniki. Poszukiwanie prac dorywczych pozwalających na utrzymanie się, a także praca na dodatkowy etat okupione jest ogromnym stresem i wysiłkiem niesprzyjającym młodym naukowcom. Brak stypendium pozwalającego spokojnie i godnie żyć działa demotywująco i frustrująco na młodych badaczy. Z kolei dodatkowe premie do stypendiów oraz stypendia za wyniki pozwalają zwiększyć motywację i wysiłki w pracy nad rozprawą doktorską. Ja sama, zmotywowana podniesionym stypendium na II roku studiów, prócz dalszych badań naukowych, ubiegałam się o grant PRELUDIUM oferowany przez Narodowe Centrum Nauki, który otrzymałam na 3-letni okres realizacji, jako kierownik i jedyny wykonawca. Otrzymane finansowanie pozwoliło przeprowadzić badania, które przez 1,5 roku realizacji zapewniły mi trzy publikacje naukowe, których jestem pierwszym autorem. Zostało to docenione przez mój Instytut na III roku, gdy przyznano mi dodatkowe stypendium dla najlepszych doktorantów. Według mnie tak skonstruowany system finansowy daje motywację do ciężkiej i solidnej pracy naukowej.

Uważam, że stypendium doktoranckie powinno być przyznawane wszystkim doktorantom, którzy zostali przyjęci na studia, tak by młodzi badacze mogli skupić się na intensywnym rozwoju oraz rozpocząli międzynarodową współpracę, która pozwoli im prowadzić badania na światowym poziomie.

Wydział IV

Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN

Mgr inż. Joanna Jankowska-Śliwińska

Ukończyłam studia magisterskie w 2005 roku na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Moja praca magisterska została wyróżniona w 2006 przez Polskie Towarzystwo Chemiczne. W grudniu 2006 roku rozpocząłam pracę w Instytucie Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. M. Nałęczca PAN na stanowisku asystenta, a od kwietnia 2011 roku jestem uczestnikiem studium doktoranckiego. Moje zainteresowania naukowo-badawcze związane są z elektrochemiczną detekcją DNA i wykorzystaniem czujników w diagnostyce medycznej.

Jestem autorką dziewięciu artykułów w tzw. Listy Filadelfijskiej cytowanych 161 razy (wg. *Web of Science*), mój indeks Hirsha wynosi 6. Jestem również współautorką polskiego patentu o numerze 208383. Zostałam także laureatką „Stypendium dla doktorantów Biocentrum Ochota, realizujących aplikacyjne projekty badawcze” fundowanego przez OTT Bio-Tech-IP, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (UDA POKL.08.02.01-14-041/09). Od 2013 roku jest Em kierownikiem projektu badawczego NCN konkursu PRELUDIUM UMO-2012/07/N/ST4/01841, pt. „Elektrochemiczna detekcja substancji psychoaktywnych oparta na interkalacji z DNA”, który jest realizowany od 23.07.2013. Wyniki swoich prac badawczych prezentowałam także na licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Dzięki otrzymywanemu stypendium z Polskiej Akademii Nauk mogę realizować swoje pasje zawodowe, pracując naukowo w ramach podjętych studiów doktoranckich. Daje mi to również możliwość podejmowania działań mających na celu pozyskiwanie środków finansowych na swoje badania - zdobywanie grantów, które są niewątpliwie także dużym wsparciem finansowym, jak również umożliwia to staranie się o inne dodatkowe stypendia. Ponieważ praca naukowa wymaga bardzo dużo czasu i dużego skupienia, dzięki stypendium PAN możliwe jest łatwiejsze połączenie pracy i rozwoju zawodowego z życiem rodzinnym i wychowaniem córki bez konieczności podejmowania pracy zarobkowej niezwiązanej z działalnością naukową.

Wydział V

Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN

mgr Katarzyna Hodyra-Stefaniak

Jestem doktorantką trzeciego roku studiów doktoranckich w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk. Swoją pracę doktorską realizuję w Samodzielnym Laboratorium Bakteriofagowym i od trzech lat otrzymuję stypendium doktoranckie. Na swoim przykładzie mogę stwierdzić, że to dofinansowanie odgrywa główną rolę w rozwoju młodych naukowców. Na początku kariery naukowej bardzo trudno zdobyć jakiegokolwiek fundusze pozwalające na sukcesywnie podnoszenie kwalifikacji. Stypendium pozwala na całkowite zaangażowanie się w badania związane z wykonaniem mojej pracy doktorskiej oraz umożliwia mi pokrycie wydatków związanych z opłaceniem mieszkania i tak zwanym zwykłym egzystowaniem. Dzięki niemu nie tracę czasu na poszukiwanie dodatkowych źródeł dochodu. Realizacja pracy doktorskiej bez środków stypendialnych byłaby bardzo trudna, a możliwe że wręcz niewykonalna. Stypendium umożliwia mi także opłacenie dodatkowych zajęć języka angielskiego, co przyczynia się do poszerzenia moich kwalifikacji oraz ułatwia publikowanie osiągnięć naukowych.

Uważam, że stypendium doktoranckie odgrywa kluczową rolę dla naszego rozwoju jako młodych naukowców oraz niezwykle podnosi naszą motywację do pracy.

**RADA SAMORZADU
DOKTORANTÓW PAN**

AUTOR: KATARZYNA KUBOK

Listopad 2014

